

KTOŽ JSÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI

Ktož jsou boží bojovníci¹⁾
a zákona jeho,
prostež od Boha pomoci
a úfajte²⁾ v něho,
že konečně vždycky s ním svítězíte!

Kristusť vám za škody stojí,
stokrát více slibuje;
pakli kto proň život složí,³⁾
věčný mieti bude;
blaze každému, ktož na pravdě sende!⁴⁾

Tenť Pán velíť se nebáti
záhubcí tělesných,
velíť i život složiti
pro lásku svých bližních.

Protož, střelci, kopiníci
řádu rytieřského,
sudličníci a cepníci
lidu rozličného,
pomnětež všichni na Pána štědrého!

1) prvních šest veršů obsahuje (přihlížíme-li k původnímu pravopisu slov *Cristus* a *ze*) zpětný akrostich CZAPAK, tj. ČAP(E)K - 2) *úfajte* doufejte - 3) *složí* položí - 4) *na pravdě sende* zemře v pravdě

Nepřátel se nelekajte,
na množstvie nehleďte,
Pána svého v srdci mějte,
proň a s ním bojujte
a před nepřátely neutiekajte!

Dávno Čechové říekali
a příslovie měli,
že podlé dobrého pána
dobrá jiezda bývá.

Vy, pakosti a drabanti,⁵⁾
na duše pomněte,
pro lakomstvie a lúpeže
životón netraťte
a na kořistech se nezastavujte!

Heslo všichni pamatujte,
kteréž vám vydáno,
svých hauptmanón pozorujte,
retuj⁶⁾ druh druhého,
hlediz a drž se každý šiku svého!

A s tím vesele křikněte
řkúc: „Na ně, hr na ně!“
braň⁷⁾ svú rukama chutnajte,⁸⁾
„Bóh Pán náš!“ křikněte.

5) *pakosti* a *drabanti* záškodníci a pěšáci - 6) *retuj* chraň - 7) *braň* zbraň - 8) *chutnaj* - te zkoušejte

Žaloba Koruny české

224
KNIHA
TEXTŮ
I

Z husitských básní zapsaných v tzv. *Budyšínském rukopisu* otiskujeme zkrácený text veršované žaloby na krále Zikmunda, s nímž se personifikovaná Česká koruna obrací ke Kristu, nejvyššímu soudci.

Nynie česká já Koruna,
zamúcená jakti¹⁾ vdova,
plna strasti i žalosti
a rozličnú bezpravostí
jsúci velmi obtiežena
ot svých křivě pohaněna,
žalovatiť musím tobě
já, tvá dievka v své sirobě,
tobě, Králi všemohúci,
Pane věčný, vševědúci,
na Zikmunda, z Uher krále –
ač²⁾ tak řeči mohu právě,³⁾
neb ktož sebe zpravovati
nechce, jiným kralovati
nemáť, ovšem z práva tvého,
aby s právem zlý dobrého
vyšší nebyl ni vzácnějí:
tomuť rady všecky chtějí.

Na tohoť já, jménem krále,
tvěť žaluji božské slávě,
že kakžkoli já sem jemu,
muži ovšem nevděčnému,
mnoho zdála⁴⁾ vždy dobrého,
pohodlného, počestného,
jemu samém, jeho rodu,
jeho bratru, otcí, dědu,
když sem vzala děda jeho

1) *jakti* jako – 2) *ač* jestliže – 3) *právě* právem – 4) *zdála* odevzdala

Jana, hrabi lucnburského,
králem českým učinila,
ctí i sbožím povýšila,
potom Karla, otce jeho,
muže ovšem šlechetného,
statkem, chvalú zveličila,
ctí ciesarskú zvelebila,
pak Václava, bratra jeho,
krále v Čechách i římského,
pánem také mnohých zemí
zjednala sem radú, mocí.
Potom, jakž mním, z kmene toho
teď Zikmunda zúfalého,⁵⁾
o němž mnoho chtiec praviti,
musímť řeči uskrovniti
před tvú, Pane, jasnú tváří,
neb tvých očí jasné září
všeckny věci jsúť odkryty,
i ty, jenž sú v srdcích skryty,
toho muže proklatého,
tobě, jakž mním, mrzutého,
zchovala sem ještě v břiše,
an v mateři ledva dýše;
potom z břicha rozeného
přijala jsem, mněc⁶⁾ dobrého
syna ze ctných předkův kmene,
větev z vonného kořene,
nevědúci hoře svého
z jeho ruky budúcieho,
jeho laskavě zchovala,
jakžto syna pěstovala,
studu, kázní jej učila,
ctí markrabskú okrášlila;
a na tom dosti nemajíc,
k dobrým lepších přispářejíc,⁷⁾
svým nákladem, svú snažností,
mocí, prací, opatrností

225
ŽALOBA
KORUNY
ČESKÉ

5) *zúfalého* nešlechetného – 6) *mněc* pokládajíc (ho za) – 7) *přispářejíc* rozhojňujíc

v ta královstvie sem vsadila,
sbožím, chvalú ozdobil,
v nichžto sedě zle panuje,
sě sám i své zle zpravuje.
Protož i z těch pro své zlosti,
dobyv lidské nelibosti,
když byl vyhnán jakžto klený,⁸⁾
z dobré obce vyvržený,
přijala sem jeho míle
a ihned mi bylo píle,
že sem jeho svú pilností,
silú, prací, bedlivostí
k jeho panství navrátila,
v jeho stolci osadila.
A nedávno sem zjednala,
svú múdrostí obmyslila,
žeť jest králem římským zvolen,
ale solí tvú nesolen –
neb ktož suol má tvé múdrosti,
plně jest ctnosti i vděčnosti.
Ale tento muž všie zlosti,
obraz zřejmý nevděčnosti,
tak zapomněv všeho toho
dobroděnie přemnohého,
jakžto viper⁹⁾ své mateři
narodil se k mému hoři.
Učinil mi mnoho zlého,
mně nevinné bezprávného,
jehož málo tu poviem,
na tom své cti sama shoviem.
Onť Prokopa, bratra svého
a markrabí moravského,
jav pod klejtem,¹⁰⁾ v vazbu vsadil
a tu jeho duše zbavil.
Potom i krále Václava,
jehož byla vzácná sláva,
chotě mého přemilého,

8) klený prokletý – 9) viper zmije – 10) klejt list zaručující bezpečnost

svého bratra stařejšího,
krále Čechův i římského,
jav pode lstí v domě jeho,
potom jeho nesl do Viedně
a tu držal dosti biedně.
A by nebyl z té tesknosti
zproštěn, Pane, tvú milostí,
byl by tudiež vězněm umřel,
aniž by ho Čech kdy uzřel.
A na tom zlém dosti neměv,
ale v krov se zlosti oděv,¹¹⁾
svými listy klejtovními
– mohuť řeci úkladnými –
syna mého Jana ctného,
kněze tobě převzácného,
Hus, tvé pravdy vyznatele
a stálého kazatele,
vylúdiv ho do Kostnice,
všie křivoty pachadlnice,
věziv, kázal upáliti,
popel v vodu potopiti.
Potom muže umělého
a nad jiné výmluvného,
Jeronyma, poctivého
mistra, rodu i prazského,
spálil jakžto muže zlého
a kacieře zaprtlého¹²⁾
pro tvé pravdy vyznávání,
hřiechův knězských oznámenie,
k mému ovšem pohanění,
mé slavnosti ohyždění.¹³⁾
[...]
Protož, mój laskavý Pane,
jenž což ráčíš, toť se stane,
vzezři na mě, chudú vdovu,
a na zlosti jeho zlobu,

11) v krov se zlosti oděv vzav na sebe plášť zloby – 12) zaprtlého zatvrzelého – 13) slavnosti ohyždění zohyždění slávy

zprošť mě, Pane, z rukú jeho,
toho draka přehrozného,
jenž mě lítě chce sežrati
a tvú pravdu u blud dáti,
jenž jsi svého převěrného
Abrahama,¹⁴ otce ctného,
z ohně zprostil kaldejského
a Jakuba šlechetného
z moci Ezau vysvobodil,
Jozef bratrské vraždy zbavil,
jenžs z éjipské vazby těžké
vyvedl syny izrahelské
a tři muže, uvržené
v ohnitú pec, tobě věrné,
vyvedl beze všie úrazy,
Daniele bez přiekazy
vyňal si ze lvové jámy
a z drakové škodné rány.
Zprošť mě také, milý Pane,
ať jeho moc zhynúc stane;
ztáhni ruku hněvu svého,
poraž muže toho zlého,
nébrž¹⁵ hlavu i všie zlosti,
poniž jeho zlé hrdosti,
ať tvých věrných netryzňuje
a tvým sluhám nepanuje,
ať neruší poručenstvie
tvého, Pane, dobroděnstvie,
ježs před smrtí ctně zpôsobil
a svým dietkám tak ostavil
na památku umučenie,
tvé milosti slitovánie,
jímžs své syny smrti zbavil,
věčné hříechy i jich shladil,
do dědictva tvého vsadil
slávú bozskú i oslavil.
[...]

14) *Abrahama...* Česká koruna uvádí ze Starého zákona příklady, kdy Hospodin osvobodil své věrné – 15) *nébrž* spíše

Václav, Havel a Tábor

Z rozsáhlé básně, již dal její první vydavatel, František Palacký, název *Václav, Havel a Tábor* (s podtitulem *Rozmlouvání o Čechách roku 1424*), vyjímáme úvod a nejcharakterističtější repliky tří postav dispute, kterou neznámý básník, stoupenec katolické strany a kritik tábořské ideologie násilí, situoval do vypáleného kostela: Václava, představitele českých katolíků, Tábora, představitele tábořského křídla husitského hnutí, a Havla – „Vrtocha“, představitele té části české společnosti, která je vždy na straně toho, kdo „ovšem stojí“, kdo vyhrává – drží s tábory, když může zabírat církevní statky, přiklání se ke katolíkům, jakmile ukáží svoji moc.

Když čas bieše léta od narozenie Syna božieho
tisíc čtyř set čtrmezciatného [1424],
tehdy země česká u veliké bieše biedě.
Co se zlého činieše, známoť jest, dobře vědě,
avšak na pamět a pro výstrahu slušie psáti,
ač mi budú snad mnozí změtenci z toho láti.

Když se sta roztržení veliké u vieře křesťanské,
zahubeno by najprvé kněžstvo, potom zbožie panské.

Šibalské¹⁾ biechu tehdy moci silné,
náboženstvie tehdy bieše pokrytské, velmi divné.
Ktož ukrutnější morděř, násilník, žhář bieše,
ten heslo to obránce zákona božieho jmějieše.
Kostely, kaply, kláštery, oltáře, to vše bořechu napořád,
lúpiec, berúc, mordujíc diechu: „Toť jest dobrý náš řád.“
O boží zákon usty velmi pilně mluviechu,
zbožie cizieho zuby i nehty se pevně držiechu.
Českú zemi mezi sebu na tré rozbrojiechu:
Pražáci najprvé jednu rotu²⁾ sobě strojiechu.

1) *Šibalské* podvodné – 2) *rotu* stranu

Táboři, šielenci, Žižku za hlavu zvolichu:
ten učini v české zemi mnoho zlého.
Osta Čechuov něco vedlé Václava svatého,³⁾
ostřiehající se toho bludu prokletého.
Čtvrtý také lid takový bieše,
ten se sem i tam mezi třmi stranami vrtieše.
Kterak se zdviže ta nechvíle⁴⁾ tak hrozná,
kto bude chtieti, z zjevného písma to pozná.
Tuto chci toliko trojí řeč položití,
budeť se, dá-li Buoň, budúcím lidem hoditi.

Sta se toho léta, bieše jeden pátek,
snidechu se tříe, a ten den bieše svátek.
Václav první jméno křestné jmějieše,
druhý Tábor, třetí Havel Vrtoch bieše.
U vypáleném se snidechu kostele
i vece Tábor bledý, hledě jako jiné tele:
„Bratřie, jáť mám vepřovú pečení,
v této peleši⁵⁾ sediece snieme ji.“

Havel Vrtoš k tomu brzo odpovědě
a řka: „Co mám činiti, toho ještě právě nevědě,
snad jest hříech u pátek maso jiesti.
Kmotře Václave, chceš-li vedlé nás tuto siesti?“⁶⁾

Václav vece: „Táboře, pohan-li si, čili žid?
A ty, Havle Vrtoši, svú se řeči také styd!
Čili nevieš, že se postiti máme dnes?
Nebud' lakoten jako Tábor, hltavý pes!
Také v božím domu máme se Bohu modliti,
neslušieť nám u posvátném miestě stoliti.“⁷⁾

Vrtoch k tomu tak řka i vece:
„Jáť ještě dnes masa nebudu jiesti lehce,
ale rád bych, abychom byli za jednoho člověka,⁸⁾
jakož se jest dálo od počátku starého věka.“

3) vedlé Václava svatého při sv. Václavu, tj. katolické víře – 4) nechvíle bouře – 5) v peleši táboři nazývali kostely „peleši lotrovskou“ (srov. Matouš 11, 17) – 6) siesti sednout si – 7) stoliti stolovat – 8) za jednoho člověka svorní

Tábor s palicí stoje velmi křiče,
maje na sobě potvorné a zbledělé líce:
„Ty, Václave, vždy si protivník boží,
toť již vědie na tě bratřie naši mnozí.
A ty, bratře Vrtochu, raziť, neposlúchaj jeho,
najez se masa, budeš dobře silen z něho!
Poveduť tě k našemu dobrému knězi,
ten vie dobře pravého božieho zákona mezi.
Dáť ihned tobě tělo i krev boží,
jakoť činie světi⁹⁾ lidé mnozí.
Pójdeš s Bohem a s námi na protivníky,
tu teprv právě shledáš božie zákonníky.¹⁰⁾
Budeš jmieti plnú svobodu a k tomu zbožie dosti,
když zavítáme mezi protivničie hosti.¹¹⁾
Pobeř i spal, zabij s Bohem vše napořád,
toť Písmo velí a náš vešken svatý řád.
V jich krvi své ruce často umyješ,
a tudy zákonu božiemu velmi prospěješ.“

Vrtoch uslyšav to, i podrba se v hlavě
řka: „Takto bylť sem v Čechách i v Moravě,
avšak u plně nejsem zpraven toho,¹²⁾
bych zabil nebo zlúpil pro Buoň koho,
bych také božie domy bořil nebo páčil,
do té chvíle od toho ještě sem se vždy vzdálil.
Božie krve také hyzditi¹³⁾ vždy nemohu –
popóm¹⁴⁾ zbožie chceš-li odjímati, tohoť pomohu.
A přesto ještě bych rád právě prvé slyšel,
proč jest mezi námi tento velký neklid vyšel.“¹⁵⁾

Tábor se rychle k své řeči uteče:
„Mlčiz ty, protivníče Václave,“ to jemu vece,
„a jáť Vrtocha snadně a upriemně zpravím toho,
nebt' nenie k tomu řeči třeba prieliš mnoho.
Byliť sú papeži, legáti, kardináli, biskupové, mnišie, faráři
lakomí svatokupci, svatokrádci, nesmierní kuběňáři,¹⁶⁾

9) světi svatí – 10) zákonníky řeholníky – 11) protivničie hosti nepřátelské cizince – 12) zpraven toho poučen o tom – 13) hyzditi hanět – 14) popóm kněžím – 15) vyšel vznikl – 16) kuběňáři děvkaři

zatajili božieho zákonu pro svú nešlechtnú lenost
a tudyť se jest zjevila na ně ta jich všecka zlost.
I dal jest Buoh Duchu svého svatého
v dobrú kněží naši¹⁷⁾ i v nás také, člověka všelikého,
zjevně věděti, co jest z moci božie vuole;
protož Boha brániece, své sme opustili všechny rolé.
By Bohu nelíbilo se, co my koli děláme,
sám by to již stavil,¹⁸⁾ za to my všichni máme.
To jest ta bůře a největší k tomu příčina,
na popy krvavé jde ta jistá všecka vina.
Protož ode mne přijmi tuto všichnu svatú správu,
chceš-li mieti svú hlavu bez bolesti a bez úrazu zdrávu.“

Václav odpověděv, pěkně k této řeči vece:
„Chceš-li, Táboře, ponechati svých krikuov¹⁹⁾ a svého meče,
chciť se také k vaší řeči dobře přimluviti;
protož žádám, by pomoc božská ráčila se mnú býti.
Toť vám i také sobě pravé naučení dávám:
mluvmež spolu v dobrotě, vážiec slova, tohoť žádám.“

Vrtoch proti tomu vece: „Dávnoť sem žádal toho,
bych byl zpraven²⁰⁾ kdy té pře od někoho.“

Tábor k tomu velmi brzo²¹⁾ odpovědě:
„Mluv, protivníče boží, tuto mezi námi stoje,
zdali mníš, bychom neuměli božieho zákona,
a tu se jest námi zjevil a námi se také dokoná.“

Václav spěšně odpovědě k tomu:
„Z toho, Táboře, tě trestati²²⁾ dobře mohu.
Svatý Pavel píše k Římanínóm v epištole,²³⁾
snad vám toho nekází vaší knězie v tábořské škole,
že boží zákon přestupujíc, jím se chlubitě
a pod heslem zákona božieho českú zemi hubitě.
Zdali ste neslychali Jezu Krista, Pána svatého, Čtenie,
kteréz sú měli světi apoštolé od toho Pána řečenie
a rka: Když to vše, což jest prikázáno, učiníte,

17) v dobrú kněží naši v naše dobré kněžstvo - 18) stavil zastavil - 19) krikuov sporů -
20) zpraven poučen (o čem) - 21) velmi brzo rychle - 22) trestati kárat - 23) v epištole
Římanům 2, 23

rcete, že sluhy síce nehodné, vpravdě se viníte?²⁴⁾
A že mě nazýváš také protivníka zákona božieho,
pravdu pravíš; dotkni se také svědomí sám svého:
neb dieme-li my, že my hříechu ižádného nemáme,
sami se v tom, jakož die svatý Jan,²⁵⁾ klamáme;
poněvaž každý hříech jest proti božiemu rozkázání,
takéž si ty protivník boží i s jinými tábořany.
Pravý člověk má se najprvé sám viniti,
ani dobrým, ani zlým skutkem nemá se chlubití.
Protož chceš-li se mnú mluviti o zákon boží,
s rozmyslem mluv, jakož činie múdří lidé mnozí.“

Vrtoch pochválí řeči Václavovy:

„Právěť jest v tom pověděl,“ to vece Táborovi,
„ale poněvaž sta dotýkala božieho zákona oba,
napřed povězta, co jest boží zákon, to jest naše doba.“²⁶⁾

Tábor přijev otázku, takto k ní odpovědě:

„Poviemť o tom, také že Václav pochválí, dobře vědě.
Slušie to praviti i také vážití dosti draze,
tomuť sem se naučil dobře dávno u Praze:²⁷⁾
Boží zákon božie jest prikázanie a k tomu svaté Čtenie,
jiné Písmo Bohem dané, v němž nic zlosti žádné nenie,
co jest popsal Mojžieš a jiní proroci světi -
v knéhách biblí plný zákon jest, chceš-li za to mieti.
Vrtochu, chceš-li Písmo božieho zákonu převěděti,²⁸⁾
musíš se výkladuov našich dobrých kněží držeti.
Choď k nám na kázanie, na nižádného netbaje,
ač²⁹⁾ tobě po staru dávnu jinak baje.³⁰⁾
Staříť sú nesrozuměli jako lidé hlupí,
z Písma zvěz, kde najdeš drahú kúpi.³¹⁾
Naše Písmo a náš výklad proti všem starým osta,³²⁾
zbožie kněžské, královo, panské tudy³³⁾ se nám dosta.
Protož, Vrtochu, již slyšíš tuto všicku zprávu,³⁴⁾
drž se nás chutně, nechaje toho starého stavu!“

24) viníte obviňujete - 25) svatý Jan 1. epištola Janova 1, 8 - 26) to jest naše doba to
je naše věc - 27) u Praze tj. v Praze na univerzitě - 28) převěděti poznat - 29) ač i když
- 30) baje vymýšlí si - 31) kúpi zboží - 32) osta obstál - 33) tudy tím způsobem -
34) zprávu naučení

Vrtoch vece: „Mnohoť ještě mám pochybenie, ještěť tuto plné zprávy při mně nenie. Necht k tomu Václav něco řekne také, zda bych se ještě vtípil řeči jaké.“

Václavova odpověď zajisté bieše tato: „Neměj, Vrtochu, ihned u plně za to, cožť Tábor radí, když tak chytře odpovie. Toť na ně mnohý křesťan dobře vie, že pěkně počnúc, avšak zle konají, pravdu povědúc, mnohé bludy kovají. Najprvé sú božie prikázanie kázali, ale již sú je svými skutky zlámali a zmazali. Duchem počavše, tělem konají, ale svatého Pavla výstrahy netbají, jakož ti lidé sami k sobě vyznávají, když na lakomství svú řeč dokonávají. Napřed dobře jest pověděl, co jest boží zákon, týž počátek o zákonu já pravím také jako i on. Ovšem: boží zákon jest božie prikázanie a svaté Čtenie, jiné Pismo Bohem dané, v němž nic zlosti žádné nenie. Chciť to dále všecko rozšířiti, v Písmě svatém svú řeč pravú založiti: Věšken zákon i všechny cesty božie viera sú a milosrdenství, toť jest pravé zbožie, jakož svatý David svědčí i jiní mnozí proroci, proti tomu izádný bludný nemá moci. Boží zákon jest, aby pravú vieru měl o Bohu, bližnieho jako sám se miloval; to ještě řeči mohu, že ve všem Písmě svatém prvé jest rozkázanie, těmatoma se základoma všecko Pismo klanie. Netřebať jest těch Čtyř kusuov pražských³⁵⁾ k tomu, jenž sú mnohého křesťana vypudily z jeho domu. Vierať jest nečitedlné³⁶⁾ a jisté božie poznánie, láska pravá Boha a bližnieho svého milování.“
[...]

35) Čtyř kusuov pražských jinak Čtyř pražských artikulů; čtyř bodů, do nichž husité shrnuli své požadavky – 36) nečitedlné smysly nepochopitelné

Václav vece: „Po potopě světa k Noe stalo se prikázanie,³⁷⁾ aby nebývalo člověcie krve prolévanie: Ktož koli vylé krev člověčí, die Buoh Pán, toho krev bude vylita zaň, neb člověk má podobenství božie. Protož morděřóm všechna hrozie. Prikázal Buoh³⁸⁾ svým Pismem: Nepožádáš, nepokradeš, nezabieš, ani cizé věci žádné – co, Táboře, k tomu dieš? V Novém zákoně³⁹⁾ jest pilně prikázáno, abychom i zlým dobře činili, rozkázáno: Jako Buoh své slunce dobrým i zlým dává, děšť a pokrm, kéž se od vás též jim stává! Svatý Pavel die:⁴⁰⁾ Jest-li lačen neb žiezniv nepřietel tvojoj, pokrm a nápoj daj ty jemu svuoj. Proti tomu vy, táboři, lidi tepete křesťanské, pokrm a nápoj jim běřete; toť sú zlosti pohanské.“

Tábor vece: „Znám, že jest to Buoh prikázal, ale tohoto písma svých kněh⁴¹⁾ nevymazal, aby zločince netrpěl živa býti na zemi; toť my sobě k potvrzení kážemy. Jako jest Mojžieš křivdy božie mstil, mnoho lidí pro modlosluženie zbil, též my – božie, ne své křivdy litující – tepem zlé protivníky, tiem je milující. A ponidž⁴²⁾ my Bohu slůžíme a zbožie jest jeho, za svú věrnú službu žold béřem od něho. A tak sú činili staří Židé, zbožie brali sobě, když sú od nich zbiti byli lidé.“

Václav vece: „Když znáš, že jest boží prikázání, aby nezabil a cizé věci žádné sobě nevnadil, čemuž proti tomu zjevně činíte, že ste proti Pánu Bohu, sami se viníte. Jedno proti druhému nenie prikázanie. Viz, žeť jest tvé nemůdré klevetánie:

37) prikázanie Genesis 9, 6 – 38) Prikázal Buoh Exodus 20, 13n. – 39) V Novém zákoně Matouš 5, 44n. – 40) Svatý Pavel die Epištola k Římanům 12, 20 – 41) svých kněh ze svých knih – 42) ponidž poněvadž

Písmem, kteréž k mordu a k lúpeži přivodíš,⁴³⁾
sám sobě a svým bratróm provaz na hrdlo strojíš,
neb ponidž jste zhúbce české země i moravské,
Booh proti takým dal kniežecie moci i královské.
Žeť kniežecká moc i královská jest od Boha,
svatý Pavel svědčí a jiná písma mnohá.
Ne darmoť meč nosie králi a kniežata
ke cti dobrým a ku pomstě na zlá zvířata,
ješto i vinici boží spasují a kazie.“
[...]

43) přivodíš cituješ

Rozmlouvání člověka se Smrtí

Z *Rozmlouvání člověka se Smrtí* otiskujeme jeho první část: otázky postrašeného člověka, na jehož dveře zaklepala Smrt, a odpovědi Smrti, která vykládá, kdo je, jakou má moc a kde je její domov.

[...]

ČLOVĚK:

Smrti, slychal sem o tobě,
že moc připisuješ sobě
nad stvořením všelijakým,
kdež pak koli muožeš nad kým.
A již slyším osobu tvú,
že se voláš i ku právu,
protož bych rád o něm slyšal,
ať bych¹⁾ také pod ně slušal.²⁾
Pakli bych mohl zniknúti³⁾ jeho,
ještě bych byl vděčnější toho.

SMRT:

Mé právo jest velmi tvrdé,
žeť sobě poddává hrdé,
a což koli má v sobě duši,
pod mé právo slušeti muší.
Já treskci všecky napořád,
buď pak kto rád, nebo nerád.
Všet já navštieviti umím,
i papežíť neodpustím
ani jeho kardináluom,

1) ať bych jestliže bych – 2) slušal příslušel, podléhal (mu) – 3) zniknúti uniknout (mu)